

12 במרץ 2025

לכבוד
ח"כ משה ארבל, שר הפנים
קפלן 2
ירושלים

בדוא"ל: sar@moin.gov.il

נכבדי,

הנדון: העברת תוכנית 656-0778449 לוועדה לתשתיות לאומית – התרעה בטרם נקיטת הליכים

משפטיים

בשם מרשתי, גרינפיס ים תיכון (חל"צ), הריני לפנות אליך בעניין שבנדון כדלקמן:

א. תוכנית פצלי השמן וקידומה עד היום

1. ביום 7.1.2020 נקלטה תוכנית 656-0778449 – מפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק באזור התעשייה רותם (להלן: "**התוכנית**") בוועדה המחוזית לתכנון ובניה במחוז הדרום.

2. ייאמר כבר עתה, כי נראה כי יזם התוכנית כמו גם הוועדה המחוזית עצמה סבורים כי סיכויי אישור התוכנית אינם גבוהים ומשכך מי מהם פועלים בימים אלה על מנת להעבירה, בניגוד לדין ועל מנת לבצע 'מקצה שיפורים', לדיון בוועדה לתשתיות לאומיות מתוך תקווה כי זו תביא לאישורה.

3. ביום 4.5.2020 דנה הוועדה המחוזית בתוכנית. בפרוטוקול הדיון בתוכנית צוין כי:

"התוכנית מציעה להקים מפעל לעיבוד פצלי שמן וטיפול בפסולת פלסטיק ב "מישור רותם". המפעל יהיה בעל כושר עיבוד של כ - 2 מיליון טון בשנה, של תערובת המורכבת מפצלי שמן ופסולת פלסטיק. פצלי השמן יתקבלו ממכרה שיהיה במרחק של כ 2 ק"מ מהמפעל... עתודות פצלי השמן נאמדות ב כ- 245 מיליון טון. היקף הכרייה השנתי צפוי לעמוד על כ 1.8 טון מיליון טון פצלי שמן. פסולת הפלסטיק אמורה להתקבל ממתקני מחזור פסולת עירונית, לאחר מיון וטיפול, אשר חברת רא"מ חתמה איתם על הסכם לאספקה רציפה של כ - 200,000 טון בשנה... התוצרים הצפויים בסוף העיבוד יהיו כ 1.5 מיליון חביות נפט בשנה, כ 70 מגהואט באמצעות תחנת כוח שתוקם במקום..."

--העתק מן הפרוטוקול מיום 4.5.2020 מצ"ב **כנספת א'**

4. מן האמור בפרוטוקול עולה אפוא, כי מטרתה העיקרית של התוכנית היא הקמת מתקן לעיבוד פצלי שמן בהיקף גדול (עיבוד וכרייה של פצלי שמן בהיקף של כ 2 מיליון טון בשנה) בעוד מטרתו הנלווית של המפעל היא מחזור פסולת פלסטיק עירונית בהיקף של כ - 200,000 טון בשנה.

5. לא למותר לציין, כי בהתייחסה לתוכנית ציינה הועדה המחוזית בפרוטוקול הדיון מיום 4.5.2020 כי נוכח השפעותיה הסביבתיות השליליות של התוכנית על הסביבה, העובדה כי קידומה עומד בניגוד למדיניות ישראל לקידום של אנרגיות מתחדשות וכן מכוחם של נימוקים נוספים - הסבירות לאישור התוכנית היא נמוכה. למרות האמור לעיל ובניגוד לעמדת המשרד להגנת הסביבה, החליטה הועדה המחוזית להיענות לבקשת יזם התוכנית ולאפשר הגשת תסקיר השפעה על הסביבה לטובת המשך קידומה של התוכנית בועדה המחוזית.

6. לאחר דין ודברים ביחס להנחיות הכנתו של התסקיר, נערך ביום 30.5.21 דיון נוסף בתוכנית. גם בדיון זה הובהר כי הסיכוי לקידום התוכנית – נמוך מאוד. כך או כך הרי שעד היום ולמרות שקיבל את ההנחיות לעריכת התסקיר לכל המאוחר בשנת 2021, יזם התוכנית טרם הגיש את התסקיר עד עצם היום הזה תוך חריגה מלוחות הזמנים שנקבעו לכך בתקנות התכנון והבניה (תסקירי השפעה על הסביבה), תשס"ג - 2003.

--העתק מן הפרוטוקול מיום 30.5.2021 מצ"ב **כנספח ב'**

7. כפי העולה ממכתבו מיום 8.1.25 של מנהל מחוז דרום במשרד להגנת הסביבה ליו"ר הועדה המחוזית במחוז הדרום, התסקיר טרם הובא עד כה לדיון בועדה המחוזית.

--העתק מן המכתב מיום 8.1.25 מצ"ב **כנספח ג'**

8. נראה לכן לכאורה כי נוכח השפעתן השלילית האפשרית של מסקנות התסקיר על הסיכוי לאשר את התוכנית ו/או בעקבות עמדתו של המשרד להגנת הסביבה שאינה רואה באור יפה, לשון המעטה, את האפשרות כי הפרויקט יאושר נוכח השפעותיו השליליות ביותר על הסביבה בחר יזם התוכנית שלא להגיש את מסמכי התסקיר לועדה המחוזית וחלף זאת, לנסות ולהעביר את הדיון בתוכנית למוסד תכנון נוח יותר מבחינתו.

ב. המהלך לעקיפת הועדה המחוזית ואישור התוכנית בועדה לתשתיות לאומיות

9. על רקע זה, וכמו מה שנראה כמבוי סתום לאפשרות כי הועדה המחוזית תאשר את התוכנית ולמצער באופן שבו היא הוגשה, פעלו לכאורה יזם התוכנית ו/או משרד האנרגיה על מנת לערוך 'מקצה שיפורים' ולהחליף את האכסנייה הדיונית שתדון ובתקווה גם תאשר את הוראות התוכנית.

10. כך, וכפי העולה מהודעת עדכון מיום 24.2.25 ששלח יזם התוכנית לרשות לניירות ערך:

"בחודש אוקטובר 2024 פנה משרד האנרגיה והתשתיות למנכ"ל מינהל התכנון... במכתב האמור הובעה עמדת משרד האנרגיה והתשתיות לפיה יש לראות בפרויקט השותפות כפרויקט 'תשתית לאומית'.. וככזה הוא צריך להיות מטופל ומקודם ברמה הארצית כתכנית לתשתית לאומית על ידי הועדה הארצית לתכנון ולבניה של תשתיות לאומיות"

עוד צוין בהודעת העדכון כי:

"בראשית חודש פברואר 2025 התקיימה פגישה רבת משתתפים בלשכת שר הפנים בירושלים בקשר עם בחירת מוסד התכנון המתאים ביותר לקידום התוכנית של פרויקט השותפות...בתום הפגישה האמורה, ולאחר ששמע את עמדת הנוגעים בדבר, הנחה שר הפנים את מינהל התכנון לעשות את שנדרש על פי חוק התכנון והבניה על מנת לסווג את הפרויקט של השותפות כ"תשתית לאומית" ולנתבו להמשך קידום התכנון בות"ל"

--העתק מהודעת היזם מצ"ב **כנספח ד'**

11. כפי שיפורט בהרחבה להלן, החלטתך זו להסיט את הדיון בתוכנית לדיון בועדה לתשתיות לאומיות חלף הדיון בועדה המחוזית, יהיו הנסיבות שהביאו לכך אשר יהיו, נעשתה שלא כדין. ונפרט.

ג. הועדה לתשתיות לאומיות אינה מוסמכת לדון או לאשר את התוכנית

12. סמכויותיה של הועדה הארצית לתכנון של תשתיות לאומיות (להלן: "הות"ל"), מוסדרות בסימן א'1 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק"). תשתית לאומית שבסמכות הות"ל לדון בה מוגדרת בחוק, כך:

מיתקני תשתית, שדה תעופה, נמל, מעגן, מיתקן להתפלת מים, מיתקני מים וביוב לרבות מאגרים, אתרי סילוק וטיפול בפסולת, מיתקני תקשורת, מיתקני שידור לתקשורת בשיטה התאית, כהגדרתם בסעיף 220ב, תחנת כוח, מיתקן לאגירת אנרגיה, מיתקן מיתוג לחשמל, מיתקן השנאה לחשמל, מיתקן אחסון נפט, גז ודלק, דרך, מיתקני גז ומיתקני גז"ן כהגדרתם בסעיף 2 לחוק משק הגז הטבעי, אתרי כרייה וחציבה, חניון לעידוד השימוש בתחבורה הציבורית, תשתית תיירות, בית חולים ציבורי ובית סוהר

13. בעניין **סחיתא**¹, התייחס בית המשפט לחשיבותן של התוכניות הנידונות בות"ל:

דברי ההסבר להצעת חוק ההסדרים (ה"ח תשס"ב 16, עמ' 77), התייחסו לחשיבות של פרויקט הנכנס תחת האצטלה של "תשתיות לאומיות", כפי המקרה שלנו: "תכניות שענינן תשתיות לאומיות, כמשמען בתיקון המוצע, הן לרב תכניות בעלות חשיבות רבה למשק כולו".

14. הנה כי כן, סמכויות הות"ל לדיון מוגדרות ברשימה סגורה הכוללת מספר מצומצם של תוכניות שמטרתיהן פורטו בחוק; עסקינן בתוכניות שהמחוקק מצא לנכון לקדם באמצעות הות"ל להן לרוב השפעה או חשיבות גדולים במיוחד.

¹ ת"א 15979-05-21 סחיתא אגודה שיתופית חקלאית לאספקת מי השקיעה ברמת הגולן ואח' נ' אנרגיית רוח נקייה בע"מ

15. עיון בהוראות התוכנית מלמד שעיקרה עוסק בהקמת המתקנים הדרושים לכרייה וניצול של פצלי השמן לצורך הכנת הנוזל שיועבר לזיקוק מקומי לצורך הפקתם של תזקיקים מתאימים. פועל נלווה של שימושים אלה הוא התכת פסולת פלסטיק בהליך פירוליזה והקמת תחנת כוח בהיקף מצומצם של כ 50 מגה וואט.

16. עיון במטרותיה של התוכנית מלמד אפוא, כי אין היא מסוגי התוכניות שסמכות הות"ל לדון בה. מטרתה העיקרית של התוכנית, כרייה וניצול של פצלי שמן, אינה מן המטרות אותם מגדיר החוק כתשתית לאומית. אמנם, לכשעצמה, התכת הפסולת יכולה להיחשב כאחד מסוגי הפעילויות המאפשרות את אישורה בתוכנית המאושרת על ידי הות"ל, אך שימוש זה כאמור, הוא שימוש נלווה בלבד להליך העיקרי של ניצול פצלי שמן, הליך בלעדיו לא היה מתקיים הליך הטיפול האמור, וממילא, ובהתאם לבדיקות שעשתה מרשתי בעניין, עסקינן בטכנולוגיה ניסיונית ובלתי מוכחת שספק אם היא ישימה².

17. ודוק. העובדה כי השימוש העיקרי והארי של התוכנית אינו עומד בשימושים המוגדרים כתשתית לאומית, אינו מאפשר היתלות בגורמים נלווים לו ככאלו המקנים לות"ל סמכות לדון בתוכנית כולה.

18. גם בחינה מהותית של הוראות התוכנית מלמדת כי אין לות"ל סמכות לדון בה. כפי שצוין לעיל, הות"ל הוקמה על מנת לדון ולאשר תוכניות בעלות חשיבות לאומית – והדבר אף נלמד משמה של הועדה. בשנת 2025, שעה שישראל והעולם כולו עושים מאמצים כבירים כדי להפחית את פליטות גזי החממה (ותזכר חתימתה של ישראל על הסכם פריז במסגרתו התחייבה להפחית בשיעורים ניכרים את פליטות גזי החממה שלה) – הקמת מתקן בלתי יעיל בעליל³ לניצול וזיקוק של תזקיקים ממשאבים פוסילים מנוגדת חזיתית למטרה זו. מבלי להרחיב אודות עמדתה של מרשתי בעניין קידום פרויקט כאמור, הרי שוודאי אין מדובר בפרויקט בעל חשיבות לאומית.

ד. עמדת הגורמים המקצועיים שוללת אף היא את העברת התוכנית לועדה לתשתיות לאומיות

19. נוכח האמור, ביום 24.2.25 פנתה השרה להגנת על סביבה אל כבודך בבקשה כי תשקול בשנית את החלטתך להעביר את הדיון בתוכנית לות"ל. במכתבה זה נחשף כי גם היועצת המשפטית לות"ל – הגוף האמור לדון בתוכנית- הביעה את עמדתה כי אין סמכותה של הות"ל לדון בתוכנית. דומה כי הדברים מדברים בעד עצמם.

--העתק מפניית השרה להגנת הסביבה מצ"ב כנספת ה'

² <https://industry.enefit.com/en/teenused/kemikaalide-tootmine-polevkivist>

³ הנפט המיוצר מפצלי שמן נחשב לבעל החזר נמוך במיוחד – בעוד שבהפקת נפט קונבנציונאלי עומד היחס בין האנרגיה המוחזרת ובין האנרגיה המושעת על כ 1:20, הרי שגם לאחר פיתוח טכנולוגיות חדשות ומתקדמות להפקת פצלי שמן עומד יחס האנרגיה המוחזרת על כ: 1:2 – 1.5 בלבד.

20. לא זו אף זו, אלא שכפי העולה מתגובת לשכתך לכתבה עיתונאית שפורסמה בעניין⁴, עמדתך נסמכה על עמדתו המקצועית של משרד האנרגיה דווקא ולא של אנשי המקצוע במשרדך:

"בישיבה שהתקיימה בלשכת שר הפנים ב-2 בפברואר עם כלל גורמי המקצוע, אימץ שר הפנים את עמדת ראש מנהל הדלק במשרד האנרגיה, מר חן בר יוסף, והורה להעביר את הפרויקט האמור לוות"ל בהתאם להוראות החוק"

21. בהקשר זה יצוין כי בהתאם להוראות הפסיקה⁵, מקום בו מרחב שיקול דעתך בעניין הדיון בתוכנית הוא מצומצם (וזאת נוכח הרשימה הסגורה של סוגי התוכניות בהן מוסמכת הות"ל לדון מחד והוראות התוכנית מאידך) החלטתך עשויה להיות חשופה לביקורת שיפוטית, ודאי כאשר היא נעשית בניגוד לאנשי המקצוע במשרדך ומסתמכת דווקא על עמדה מקצועית של משרד ממשלתי אחר אשר האינטרס שלו בקידום התוכנית ברור.

22. אשר על כן, מבקשת מרשתי כי תבטל את החלטתך בעניין העברת התוכנית לדיון בות"ל. ככל שלא ייעשה כן, תנקוט מרשתי בכל צעד חוקי העומד לרשותה לשם ביטולה של ההחלטה.

בכבוד רב,
מתן גרפינקל, עו"ד

⁴ <https://www.themarker.com/dynamo/2025-02-24/ty-article/.premium/00000195-37e9-de7d-ad9d-b7f945360000>
⁵ בג"צ 4646/08 לביא נ' ראש הממשלה ואח'

מדינת ישראל
יחידת סמך משרד האוצר

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

פרוטוקול לישיבת המליאה מספר 2020013

תאריך הישיבה : **יום: שני**, י' אייר תש"פ, **04/05/2020**
מקום הישיבה : חדר הישיבות של ועדה מחוזית דרום, רח' התקוה 4, באר שבע

הישיבה נערכה באמצעות מערכת לניהול ישיבות מרחוק ZOOM

על פי נהלי הוועדה המחוזית

בהתאם לסעיף 48 ד' לחוק, חבר מוסד התכנון שנכח בישיבה שלגביה נערך הפרוטוקול, רשאי לבקש את תיקון הפרוטוקול, עד למועד אישורו על ידי מוסד התכנון. לא ניתן לתקן את קובץ ההחלטות במסגרת הבקשה לתיקון הפרוטוקול.

בהתאם לסעיף 48(ג)(1) ו- (ג)(2), יובא הפרוטוקול לאישור בישיבה הסמוכה למועד זה.
הישיבה החלה לאחר קיומו של מניין חוקי בהתאם להוראות סעיף 42 לחוק התכנון והבניה.
מניין חוקי כאמור התקיים בכל מהלך הישיבה.

תמליל הדיון המוקלט מצורף בנפרד והוא מהווה חלק מפרוטוקול הדיון. תמליל הדיון, יחדיו עם פרוטוקול זה, מהווים יחד את פרוטוקול הדיון.

מספר	נושא	סטטוס	קישור לצפייה בישורת תכנונית
1	אישור פרוטוקול	נדון	
2	הודעות היו"ר	נדון	
3	תוכנית - 656-0778449. מפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק באזור תעשייה מישור רותם	נדון	לחץ כאן
4	תוכנית - 603-0180067. מגרש מס' 19 מגורים ותיירות עם חזית מסחרית	נדון	לחץ כאן
5	תוכנית - 652-0754705. חורה - שכונה 27	נדון	לחץ כאן
6	תוכנית - 652-0727735. מסחר ותעשייה קלה, חורה	נדון	לחץ כאן
7	תוכנית - 699-0669481. וואדי אל-נעם	נדון	לחץ כאן
8	תוכנית - 624-0716670. שכונה 6 - אבו קרינאת	נדון	לחץ כאן
9	תוכנית - 624-0716746. שכונה 7 - אבו קרינאת	נדון	לחץ כאן
10	תוכנית - 624-0683177. אבו קרינאת - שכונה 8, שכונת מגדלי צאן	נדון	לחץ כאן
11	תוכנית - 652-0568691. ערערה בנגב - שכונה 12	לא נדון	לחץ כאן
12	תוכנית - 651-0163725. קיבוץ בארי	לא נדון	לחץ כאן
13	תמ"מ/4/14. תכנית מתאר מחוזית - שינוי מס' 14 - מחוז הדרום	לא נדון	
14	תתל/87/ד. קו 161 ק"י - מסעף לתחמ"ש רחובות צפון	לא נדון	לחץ כאן

חברי הועדה שנכחו בישיבה:

דוד לפלר - יו"ר הועדה
 תומר גוטהלף - מתכנן המחוז/ רחל קטושבסקי / טל פודים - מ"מ
 שי טחנאי - נציג הגופים הציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה / גלעד גבריאלי - מ"מ
 ליאורה גולוב - נציגת השר להגנת הסביבה/ מתן לוינסון/ ורד זיסו כהן/ עדית אורלב/איתי קרן - מ"מ
 חגי סלע/עמליה אברמוביץ- מ"מ נציג רשות מקרקעי ישראל
 טלי כפיר/איציק סלובו - מ"מ נציגת שר הבריאות
 עדי אילן - מ"מ נציג שר התחבורה
 סיגל גבאי- נציגת שר התיירות/ שארבל שחאדה- משרד האנרגיה - מ"מ
 דודי לוטטי- מ"מ נציג שר הביטחון
 אירינה נידמן - מ"מ נציגת שר השיכון והבינוי
 אלון אורון - משרד החקלאות והכפר
 ציפי קוינט שילוני - מ"מ נציגת שר המשפטים
 עידו ליבנה - מ"מ נציג שר הפנים
 דני מורביה - ראש המועצה האזורית לכיש, נציג רשויות מקומיות
 בני ביטון - ראש עיריית דימונה, נציג רשויות מקומיות
 ניסן בן חמו - ראש עיריית ערד, נציג רשויות מקומיות
 אדיר בניהו נעמן - ראש המועצה האזורית שפיר, נציג רשויות מקומיות
 פיני בדש - ראש המועצה המקומית עומר, נציג רשויות מקומיות

יועצים:

ניר שטרן - עו"ד, יועץ משפטי לוועדה המחוזית

משתתפים נוספים:

בועז פריפלד - רשות הטבע והגנים מחוז דרום
 עופר שאולקר - רשות ניקוז שקמה - בשור

רשמה: ליבי מנבדה - מזכירת ועדה מחוזית

1. אישור פרוטוקול

אין פרוטוקולים לאשור בשלב זה.

2. הודעות היו"ר

3. תוכנית - 656-0778449 : מפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק באזור תעשייה מישור רותם הוראות - 6 תשריט - 5 לצפיה במסמכי הישות לחץ כאן

נכחו:

ברוך ובר – מנהל מחוז דרום, המשרד להגנת הסביבה
יובל צביאל – צוות אדריכל העיר, באר שבע
גלעד חזן – מהנדס הוועדה המקומית תמר
אוה קונטנט – הוועדה המקומית תמר
סער חרזי – מנהל אזורי תעשייה חכ"ל ים המלח
גיאק סבג – מגיש התכנית, רותם אנרגיה מחצבים (רא"מ)
יעקב מימרון – מגיש התכנית, רותם אנרגיה מחצבים (רא"מ)
רפאל פילוס דין – מגיש התכנית, רותם אנרגיה מחצבים (רא"מ)
אסקיאל פוקלמן – חברה מנהלת אפשטיין
אודי שריג – חברה מנהלת אפשטיין
שרון כהן – צוות התכנון, חברת גיא-פרוספקט
דנה רודד – יחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי
אורלי מילר – יחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי
אריה ונגר – אדם טבע ודין
ענבר פפו – אדם טבע ודין
יעל דורי – אדם טבע ודין
אסף בן לוי – החברה להגנת הטבע
אמיר רובין – משרד הכלכלה והתעשייה
אילה גלדמן – המשרד להגנת הסביבה
מוריאל קוסמנו – רשות ניקוז ים המלח
יוסי וירצבורגר – מנהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה
גיא גריצמן – חברת חשמל לישראל
ישעיהו בראור – יועץ סביבתי לתכנית
אסף בן לוי – החברה להגנת הטבע
יונתן אייקנבאום – ארגון גרינפיס ישראל
אמיר רובין – משרד הכלכלה והתעשייה
גיל פרואקטור – המשרד להגנת הסביבה
רינה קרוגליאק – יועצת נופית ללשכת התכנון
ניר דישון – לשכת התכנון המחוזית
איריס ברקוביץ – לשכת התכנון המחוזית

רקע:

התכנית מציעה להקים מפעל לעיבוד פצלי שמן וטיפול בפסולת פלסטיק ב"מישור רותם". המפעל יהיה בעל כושר עיבוד של כ- 2 מיליון טון בשנה, של תערובת המורכבת מפצלי שמן ופסולת פלסטיק. פצלי השמן יתקבלו ממכרה שיהיה במרחק של כ- 2 ק"מ מהמפעל, עבורו ניתנה לחברת רא"מ ב- 27/11/2028, תעודת תגלית מותנית על-ידי הממונה על ענייני הנפט במשרד האנרגיה. עתודות פצלי שמן נאמדות בכ- 245 מיליון טון. היקף הכרייה השנתית צפוי לעמוד על כ- 1.8 מיליון טון פצלי שמן. פסולת הפלסטיק אמורה להתקבל ממתקני מחזור פסולת עירונית, לאחר מיון וטיפול, אשר חברת רא"מ חתמה איתם על הסכם לאספקה רציפה של כ- 200,000 טון בשנה. תהליך העיבוד יהיה באמצעות פירוליזה ויידרשו לו כ- 380,000 מ"ק מים בשנה עבור הרטבת האפר המסולק מהמפעל, הדוודים ותהליך ייבוש הפצלים לצורך בקרת טמפרטורה. התוצרים הצפויים בסוף העיבוד יהיו כ- 1.5 מיליון חביות נפט בשנה, כ- 70 מגה וואט חשמל באמצעות תחנת כוח שתוקם במקום ותוצר לוואי של כ- 1.3 מיליון טון אפר בשנה.

התכנית המוצעת הכוללת בין היתר הקמת תחנת כוח להפקת חשמל, מחויבת על-פי הקבוע בסעיף 2 (1) לתקנות התכנון והבניה (תסקירי השפעה על הסביבה) תשס"ג – 2003, בהכנת תסקיר השפעה על הסביבה.

נציין כי לוועדה המחוזית הוגשה בשנת 2016 תכנית מס' 656-0364422 "אתר לכריית פצלי שמן מישור-רותם". התכנית עברה תנאי סף ב-27.7.2016. בישיבה של ועדת המשנה הנפתית שהתקיימה ב-6/6/2016 הוחלט להורות למשרד להגנת הסביבה להכין הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה. ב-21.11.2016 הוחלט לאשר את ההנחיות להכנת התסקיר. בהתאם להחלטות הנ"ל ב-26/8/2018 הוגש למשרד להגנת הסביבה תסקיר השפעה על הסביבה לאתר הכרייה. בחוות דעתו מיום 28/11/2018 ציין המשרד כי נדרש לבצע השלמות ניכרות לרבות לעניין מיקום מפעל העיבוד והסעת החומר הכרייה אליו, לרבות המסועים ודרכי הגישה, אחסון הטפל וסילוקו, הפסולת הנוצרת בהליך העיבוד ומידע אודות שכבות הפוספט המצויות תחת שכבת פצלי השמן וההשפעות הסביבתיות של הנ"ל. ב-9/7/2029 הגישה חברת רא"מ מסמך השלמות לתסקיר. המשרד להגנת הסביבה במכתבו מיום 8/8/2019 ביקש לקבל השלמות מידע נוספות בין היתר בנושאים הבאים: סיווג פסולת האפר מתהליך עיבוד פצלי השמן, אחסנת הטפל ואיכות אויר.

החלטה:

הוועדה סבורה כי תכנית מס' 656-0364422 "אתר לכריית פצלי שמן" והתכנית נשוא הדיון, "מפעל לעיבוד פצלי השמן" מהוות **מכלול אחד שיש לבחון אותו יחד בראייה כוללת**. לאתר הכרייה הוכן תסקיר השפעה על הסביבה שנדרש מספר פעמים להשלמות, בין היתר לעניין שילוב המפעל. בהמשך לבקשה זו, ב-7/1/2020 הוגשה ללשכת התכנון התכנית המפורטת למפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק, נשוא הדיון. בישיבה שהתקיימה ב-7/4/2020 ביקשה חברת רא"מ להביא את התכנית לדיון בוועדה המחוזית על-מנת שזו תורה למשרד להגנת הסביבה להכין הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה.

במהלך הדיון הבהירה לשכת התכנון לוועדה כי תמ"א/14 ב, אשר אושרה בממשלה ב-5/3/2018, קבעה עתודות לחומרי גלם לשנת 2040 וכי אתר מספר 491 מיועד, בין היתר, לכריית פצלי שמן. על-פי מידע שנמסר ממשרד האנרגיה, ב-27/11/2028 ניתנה למגיש התכנית תעודת תגלית מותנית למחצב: פצלי שמן באתר רותם-מזרח.

המשרד להגנת הסביבה טען בדיון כי נכון לקיים תחילה דיון עקרוני על הפרויקט, ללא צורך להורות על הכנת תסקיר ויש לדחות את התכנית על הסף מהנימוקים הבאים:

- א. כרייה והפקה של פצלי שמן אינם עולים בקנה אחד עם מדיניותה של מדינת ישראל והתחייבויותיה במסגרת הסכמים בינלאומיים לצמצום פליטות גזי חממה ומזהמים ממקורות פוסיליים ומעבר למקורות אנרגיה מתחדשים.
- ב. התהליך המוצע בתכנית זו לטיפול בפסולת פלסטיק אינו תואם את מדיניות צמצום הפסולת והמפגעים הנובעים ממנה.

גופים נוספים ובהם משרד הבריאות וראש העיר ערד סברו כי בשלב זה אין בפני הוועדה מידע מספק וראוי לקיים דיון עקרוני נוסף בעניין, טרם מתן הוראה להכנת הנחיות לתסקיר. בעת הדיון עמדה נציגת שר הבריאות על הצורך בבחינת ההיבטים הבריאותיים של הפרויקט המוצע.

הוועדה, לאחר ששמעה את מגיש התכנית ואת הנציגים השונים, מחליטה כדלקמן: כריית פצלי שמן והפקת אנרגיה מהם מהוות מקור פליטה משמעותי של מזהמים והן עומדות בסתירה למדיניות המתמשכת של ישראל למעבר לאנרגיות מתחדשות ופעולה להפחתה משמעותית של השימוש בנפט לתחבורה, והחלטתו בתחליפי דלקים. קידום התכנית שתאפשר הפקת אנרגיה מפצלי שמן, אינה עולה בקנה אחד עם היעדים של מדינת ישראל להפחתת מקורות פליטה.

בנוסף, הובלת כמויות גדולות מאוד של פסולת פלסטיק מכל הארץ ל"מישור רותם" המרוחק, רק על מנת שתשתלב עם עיבוד פצלי השמן בהליך של פירולזה, במקום למחזר אותה ולטפל רק בשאריות המיון בסמוך למקור היווצרותה, עומד לכאורה בניגוד למדיניות הנוכחית לטיפול בפסולת של המשרד להגנת הסביבה ושל המועצה הארצית לתכנון בניה.

גם ההכרח להוביל כמויות גדולות של נפט במכליות כביש מ"מישור רותם" הנמצא במזרח הנגב אל בתי הזיקוק באשדוד או בחיפה, תוך העמסת כבישי הארץ במכליות רבות מהווה חסרון גדול מאוד של התהליך המוצע. לאור האמור, הסבירות לאישורן של שתי התכניות הנ"ל על-ידי הוועדה, נמוכה מאוד.

זאת ועוד, הליך של הכנת תסקיר השפעה על הסביבה לתכנית עלול להמשך זמן רב ויידרש לתשומות גדולות של זמן וכסף, הן של חברת רא"מ והן של מוסדות התכנון. האמור לעיל מובא לידיעת חברת רא"מ, על-מנת להתאים את ציפיותיה ועל-מנת שתבחן שוב את כדאיות המשך קידום הפרויקט.

עד לחלק זה של ההחלטה, הועדה מסכימה פה אחד. באשר להמשך ההחלטה מנקודה זו, הונחו בפני הועדה שתי הצעות החלטה כדלקמן:

הצעת מתכנן המחוז:

המשך נוסח ההחלטה כדלקמן:

יחד עם זאת, הועדה מציינת כי על אף האמור לעיל, חברת רא"מ מעוניינת להכין תסקיר השפעה על הסביבה, כפי שהצהירו במהלך הדיון. לכן, יהיה זה נכון להיענות לבקשתם ולאפשר להם להגיש תסקיר השפעה על הסביבה, במסגרתו יוצג באופן מפורט כלל התהליך המוצע (בנוסף לכרייה שנסקרה בתכנית לכריית פצלי השמן) מהגעת פצלי השמן לפתח המפעל, דרך הבאת פסולת הפלסטיק הנדרשת לתהליך (לרבות מקורותיה), תהליך הייצור, הובלת הנפט לבתי הזיקוק (כולל הליך הזיקוק), תוך הצגת ההשפעה הסביבתית הכוללת של הליך זה בתסקיר. על-כן, הועדה מורה למשרד להגנת הסביבה להגיש לאישורה הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה (פרקים א'-ה'). התהליך יוצג באופן סופי ולא ישתנה במהלך בדיקת התסקיר.

בנוסף, מבקשת הועדה כי עד לדיון באישור הנחיות לתסקיר יעביר נציג משרד האנרגיה לוועדה:

1. נייר עמדה בהתייחס לתכניות המוצעות, לרבות התייחסות למדיניות משרדם בכל הנוגע לשימוש בפצלי שמן על כל המשתמע מכך ובכלל זה בהתייחס לצמצום פליטות גזי חממה ומזהמים ומעבר לאנרגיות מתחדשות.
2. התייחסות מפורטת לאיכות הפוספט הנמצא מתחת לשכבות פצלי השמן ואת הערכתו המקצועית האם אלו כדאיים לכרייה והאם סביר כי ינוצלו.

הצעת נציגת השר להגנת הסביבה:

לאחר החלק המוסכם יתווסף:

המיזם אינו תואם מדיניות ארצית לצמצום של מזהמים ופליטות גזי חממה מאחר שהוא מתבסס על פצלי שמן המהווה מקור דלק פוסילי מהמזהמים ביותר שיש, כאשר אנו נמצאים בעידן בו משרדי הממשלה פועלים ללא לאות לקידום התבססותה של מדינת ישראל על אנרגיות מתחדשות.

על-כן, הועדה מחליטה לדחות את בקשת היזם לקידום התכנית.

התקיימה הצבעה ותוצאותיה כדלקמן:

בעד הצעת מתכנן המחוז הצביעו : 12 חברים.
בעד הצעת נציגת השר להגנת הסביבה הצביעו : 4 חברים.

התקבלה הצעת מתכנן המחוז.

חברי ועדה שנכחו בדיון: דוד לפלר, תומר גוטהלף, ניסן בן-חמו, חגי סלע, אירינה ניידמן, ורד זיסו-כהן, טלי כפיר, שי טחנאי, דודי לוטטי, עדי אילן, שארבל שחאדה, בני ביטון, עידו לבנה, ציפי קוינט-שילוני, אלון אורון, פיני בדש.

מדינת ישראל
יחידת סמך משרד הפנים

הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

פרוטוקול לשיבת המליאה מספר 2021013

תאריך הישיבה : יום: שני, כ' סיון תשפ"א, 31/05/2021

מקום הישיבה : ישיבה מקוונת באמצעות זום

הישיבה נערכה באמצעות מערכת לניהול ישיבות מרחוק ZOOM

על פי נהלי הוועדה המחוזית

בהתאם לסעיף 48 ד' לחוק, חבר מוסד התכנון שנכח בישיבה שלגביה נערך הפרוטוקול, רשאי לבקש את תיקון הפרוטוקול, עד למועד אישורו על ידי מוסד התכנון. לא ניתן לתקן את קובץ החלטות במסגרת הבקשה לתיקון הפרוטוקול.
בהתאם לסעיף 48 ד(ג) 1 – (ג) 2, יובא הפרוטוקול לאישור בישיבה הסמוכה למועד זה.
הישיבה החלה לאחר קיומו של מניין חוקי בהתאם להוראות סעיף 42 לחוק התכנון והבניה.
מניין חוקי כאמור התקיים בכל מהלך הישיבה.
תמליל הדיון המוקלט מצורף בנפרד והוא מהווה חלק מפרוטוקול הדיון. תמליל הדיון, יחדיו עם פרוטוקול זה, מהווים יחד את פרוטוקול הדיון.

מספר	נושא	סטטוס	קישור לצפיה בישורת תכנונית
1	אישור פרוטוקול	נדון	
2	הודעות יו"ר	לא נדון	
3	תוכנית - 633-0415778. חוף אשקלון - שימושים לא חקלאיים בחלקות א במושבים (פלי"ח)	נדון	לחץ כאן
4	תוכנית - 651-0342527. הרחבת מושב זמרת - מ.א שדות נגב	נדון	לחץ כאן
5	תוכנית - 652-0840520. שכונה 54 למגורים, כסייפה	נדון	לחץ כאן
6	תוכנית - 618-0462630. רהט - שכונה 36	נדון	לחץ כאן
7	תוכנית - 603-0180067. מגרש מס' 19 מגורים ותיירות עם חזית מסחרית	נדון	לחץ כאן
8	תוכנית - 89 / 101 / 02 / 3. אזור תעשייה חדש - אשדוד	נדון	לחץ כאן
9	תוכנית - 656-0778449. מפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק באזור תעשייה מישור רותם	נדון	לחץ כאן

חברי הוועדה שנכחו בישיבה:

עודד פלוס - יו"ר הוועדה
תומר גוטהלף - מתכנן המחוז / רחל קטושבסקי/טל פודים - מ"מ
ליאורה גולוב - נציגת השרה להגנת הסביבה/מתן לוינסון/עדית אורלב - מ"מ
חגי סלע - מ"מ נציג רשות מקרקעי ישראל
עפרי צפנת - נציגת שר הבריאות / טלי כפיר/איציק סלובו - מ"מ
עדי אילן - מ"מ - נציג שרת התחבורה
סיגל גבאי - נציגת שר התיירות/ שארבל שחאדה/אילן ניסים - משרד האנרגיה - מ"מ
יאיר יצחקי - מ"מ נציג שר הביטחון
סיגלית יפרח/חני שלו - מ"מ נציגת שר הבינוי והשיכון
שי טחנאי - נציג הגופים הציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה / גלעד גבריאלי/דרור בוימל - מ"מ
טובה בוכריס - מ"מ נציגת שר המשפטים
אלון אורון - מ"מ נציג שר החקלאות ופיתוח הכפר
מטי צרפתי הרכבי - ראש המועצה האזורית יואב, נציגת הרשויות המקומיות
דני מורביה - ראש המועצה האזורית לכיש/ ערן דורון - ראש המועצה האזורית רמת הנגב, נציג הרשויות המקומיות - מ"מ
פיני בדש - ראש המועצה המקומית עומר
איציק דנינו - ראש העיר אופקים - נציג הרשויות המקומיות/ ניסן בן חמו - ראש העיר ערד - מ"מ

יועצים:

ניר שטרן - עו"ד, יועץ משפטי לוועדה המחוזית

משתתפים נוספים:

רינה קרוגליאק - יועצת נוף לוועדה המחוזית

רשמה:

ליבי מנבדה - מזכירת ועדה מחוזית

9. תוכנית - 656-0778449 : מפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק באזור תעשייה מישור רותם הוראות - 6 תשריט - 5 לצפיה במסמכי הישות [לחץ כאן](#)

נכחו:

גלעד חזן - מהנדס המועצה האזורית תמר
אוה קונטנט - רכזת תחום תכנון, המועצה האזורית תמר
שירי בן שחר - מנכ"לית החברה כלכלית ים המלח - תמר
נרי אראלי - יו"ר הוועדה להגנת הסביבה תמר
סער חרזי - מנהל תחום תעשייה, החברה כלכלית ים המלח - תמר
אורלי מילר - יחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי
דנה רודד - יחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי
איילה אברהמי גובר - יחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי
גיא לסט - אגף איכות אוויר, המשרד להגנת הסביבה
גיל פרואקטור - המשרד להגנת הסביבה
דניאל כהן - יועצת, חברת רא"מ אנרגיה
דניאל אלון - חברת רא"מ אנרגיה
רפי דיין - סמנכ"ל, חברת רא"מ אנרגיה
יעקב מימרן - יו"ר חברת רא"מ אנרגיה
רעיה זלוטניקוב - ראם אנרגיה
ז'אק סבג - מנכ"ל חברת רא"מ אנרגיה
אסקיאל פוקלמן - מנהל הפרויקט, חברת אפשטיין
ציפי איסר איציק - יועצת לחברת רא"מ אנרגיה
מתי בן אהרן - ארגון גרינפיס ישראל
אלעד איבס - ארגון גרינפיס ישראל
קאזם חגאזי - ארגון גרינפיס ישראל
אריה ונגר - עמותת אדם טבע ודין
לי-היא גולדנברג - עמותת אדם טבע ודין
אילן נסים - מינהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה
גליה חזן - פעילת סביבה
יוני ספיר - יו"ר עמותת שומרי הבית
יונתן אייקנבאום - מנהל גרינפיס ישראל
נילי מלכה אלכסי - חברת אביב, עורכת התסקיר
גל מנור - פעילת סביבה
עמוס ביין - יועץ גיאולוגי, לשכת התכנון המחוזית
איריס ברקוביץ - לשכת התכנון המחוזית

רקע:

התכנית מציעה להקים מפעל לעיבוד פצלי שמן וטיפול בפסולת פלסטיק ב"מישור רותם". המפעל יהיה בעל כושר עיבוד של כ- 2 מיליון טון בשנה, של תערובת המורכבת מפצלי שמן ופסולת פלסטיק.

פצלי השמן יתקבלו ממכרה שיהיה במרחק של כ-2 ק"מ מהמפעל, עבורו קיבלה חברת רא"מ ב- 27/11/2018, "תעודת תגלית" מותנית על-ידי הממונה על ענייני הנפט במשרד האנרגיה. תעודות פצלי השמן נאמדות בכ- 245 מיליון טון. היקף הכרייה השנתי צפוי לעמוד על כ-1.8 מיליון טון פצלי שמן. פסולת הפלסטיק אמורה להתקבל ממתקני מחזור פסולת עירונית, לאחר מיון וטיפול, אשר חברת רא"מ חתמה איתם על הסכם לאספקה רציפה של כ- 200,000 טון בשנה. תהליך העיבוד יהיה באמצעות פירוליזה ויידרשו לו כ-380,000 מ"ק מים בשנה להרטבת האפר המסולק מהמפעל, הדוודים ותהליך ייבוש הפצלים לצורך בקרת טמפרטורה. התוצרים הצפויים בסוף העיבוד יהיו כ- 1.5 מיליון חביות נפט בשנה, כ- 70 מגה וואט חשמל שיסופקו באמצעות תחנת כוח שתוקם במקום ותוצר לוואי של כ- 1.3 מיליון טון אפר בשנה.

התכנית המוצעת הכוללת בין היתר הקמת תחנת כוח להפקת חשמל, אשר מחויבת על-פי הקבוע בסעיף 2 (1) לתקנות התכנון והבניה (תסקירי השפעה על הסביבה) תשס"ג – 2003, בהכנת תסקיר השפעה על הסביבה.

בתאריך 04.05.2020 התקיים דיון בוועדה המחוזית בהתייחס לתכנית זו ולתכנית מספר 656-0364422 "אתר לכריית פצלי שמן", אשר מהוות **מכלול אחד**. בהחלטת הוועדה צוין בין היתר, כי כריית פצלי שמן והפקת אנרגיה מהם מהווים מקור פליטה משמעותי של מזהמים והם עומדים בסתירה למדיניות של מדינת ישראל למעבר לאנרגיות מתחדשות ולהפחתה משמעותית של השימוש בנפט לתחבורה ולשימוש בתחליפי דלקים. קידום התכנית שמטרתה להפיק אנרגיה מפצלי שמן, אינה עולה בקנה אחד עם היעדים של מדינת ישראל להפחתת מקורות פליטה. עוד ציינה הוועדה כי הובלת כמויות גדולות מאוד של פסולת פלסטיק מכל רחבי הארץ לאזור "מישור רותם" המרוחק, רק על-מנת לשלבה עם עיבוד פצלי השמן בהליך של פירוליזה, במקום למחזור אותה, עומד לכאורה בניגוד למדיניות הנוכחית לטיפול בפסולת של המשרד להגנת הסביבה ושל המועצה הארצית לתכנון בניה.

יחד עם זאת, לאחר שחברת רא"מ הבהירה בדיון כי היא מעוניינת להכין תסקיר השפעה על הסביבה, החליטה הוועדה לאפשר לה להכין תסקיר, במסגרתו יוצג באופן מפורט **כלל התהליך המוצע** (בנוסף לכרייה שנסקרה בתכנית לכריית פצלי השמן) מהגעת פצלי השמן לפתח המפעל, דרך הבאת פסולת הפלסטיק הנדרשת לתהליך (לרבות מקורותיה), תהליך הייצור, והובלת הנפט לבתי הזיקוק (כולל הליך הזיקוק), תוך הצגת ההשפעה הסביבתית הכוללת של הליך זה בתסקיר.

בתאריך 28.06.2020 נמסרו הנחיות המשרד להגנת הסביבה להכנת תסקיר השפעה על הסביבה.

בתאריך 01.10.2020 התקבלה התייחסות מגישת התכנית לטיוטת ההנחיות, אשר חולקת על חלק מהן.

מגישת התכנית פנתה מספר פעמים למשרד להגנת הסביבה וביקשה לשנות ו/או להסיר חלק מהדרישות.

בתאריך 06.01.2021 התקיימה ישיבת עבודה בראשות סגן מתכנן המחוז בה השתתפו נציגים מהמשרד להגנת הסביבה, צוות התכנון, נציגים מחברת רא"מ ויועצי תכנון וסביבה מטעם היזם, בה דנו בהשגות של מגישת התכנית. בישיבה זו לא הושגו הבנות לפיהן חלק מהנחיות לתסקיר ישונו או יצטמצמו וסוכם כי היא תבחר אילו נושאים הם מעוניינים להעלות בדיון לאישור ההנחיות בוועדה המחוזית. בתאריך 25.05.2021 חברת רא"מ הודיעה ללשכת התכנון כי אין בכוונתם להשיג על טיוטת ההנחיות לתסקיר והיא מקבלת אותן כלשונן ומודעת לעלויות הכרוכות בכך מבחינתה.

למרות שבדיון הפומבי נאמר כי ניתן יהיה להעיר הערות נוספות לטיוטת ההנחיות, בדיון הפנימי הובהר על-ידי היועץ המשפטי לוועדה כי מעת אישור ההנחיות לתסקיר לא ניתן להוסיף או לגרוע מהן עד להשלמת הגשת התסקיר כדן. נציין כי טיוטת ההנחיות שהוכנה על-ידי המשרד להגנת הסביבה הועברה טרם הדיון, גם ליחידה לאיכות הסביבה נגב מזרחי ולמועצה האזורית תמר ולא התקבלו מהן הערות.

החלטה:

בפני הוועדה הונחו שתי הצעות החלטה כדלקמן:

הצעת יו"ר הוועדה ומתכנן המחוז:

בפני הוועדה הוצגה החלטתה מיום 04.05.2020, אשר מדברת בעד עצמה ואשר רלוונטית גם למועד זה וכן השתלשלות האירועים בתכנית.

הוועדה, לאחר שהוצגו לה עיקרי ההנחיות להכנת התסקיר, שהוכנו על-ידי המשרד להגנת הסביבה ב- 28.06.2020 ולאחר ששמעה את הנציגים השונים, קיימה בהן דיון ומחליטה על אישורן.

הצעת נציג הגופים הציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה:

הוועדה, שבה ומבהירה פעם נוספת ליזמים כי הסבירות לאישורן של שתי התכניות המצוינות ברקע להחלטה על –ידי הוועדה, נמוכה מאוד. הועדה מציינת כי כריית פצלי שמן והפקת אנרגיה מהם מהוות מקור פליטה משמעותי של מזהמים והן עומדות

בסתירה למדיניות המתמשכת של ישראל למעבר לאנרגיות מתחדשות ופעולה להפחתה משמעותית של השימוש בנפט לתחבורה, והחלפתו בתחליפי דלקים.

קידום התכנית שתאפשר הפקת אנרגיה מפצלי שמן, אינה עולה בקנה אחד עם היעדים של מדינת ישראל להפחתת מקורות פליטה. בנוסף, הובלת כמויות גדולות מאוד של פסולת פלסטיק מכל הארץ לאזור "מישור רותם" הנמצא בנגב המזרחי, רק על מנת שתשתלב עם עיבוד פצלי השמן בהליך של פירוליזה, במקום למחזר אותה ולטפל בה בסמוך למקור היווצרותה, עומד בניגוד למדיניות הנוכחית לטיפול בפסולת של המשרד להגנת הסביבה ושל המועצה הארצית לתכנון בניה. גם ההכרח להוביל כמויות גדולות של נפט במכליות כביש מ"מישור רותם" הנמצא בנגב המזרחי כאמור, אל בתי הזיקוק באשדוד או בחיפה, תוך העמסה של מכליות רבות על כבישי הארץ מהווה חסרון גדול מאוד של התהליך המוצע. בנוסף, הליך של הכנת תסקיר השפעה על הסביבה לתכנית עלול להמשך זמן רב ויידרש לתשומות גדולות של זמן וכסף, הן של חברת רא"מ והן של מוסדות התכנון.

לאור כל האמור, הסבירות לקידום התוכנית, נמוכה מאוד. המיזם אינו תואם למדיניות הארצית לצמצום של מזהמים ופליטות גזי חממה מאחר שהוא מתבסס על פצלי שמן המהווה מקור דלק פוסילי מהמזהמים ביותר שיש, כאשר אנו נמצאים בעידן בו משרדי הממשלה פועלים ללא לאות לקידום התבססותה של מדינת ישראל על אנרגיות מתחדשות. **על-כן, הועדה מחליטה לדחות את הבקשה של חברת רא"מ לאישור ההנחיות לתסקיר וקידום התכנית.**

התקיימה הצבעה ותוצאותיה כדלקמן:

בעד הצעת יו"ר הועדה ומתכנן המחוז הצביעו:

עודד פלוס, תומר גוטהלף, שארבל שחאדה, עדית אורלב, עדי אילן, מטי צרפתי הרכבי, חני שלו, טובה בוכריס, פיני בדש, אלון אורון, ערן דורון, ניסן בן חמו, חגי סלע – **סכ"ה 13 חברים.**

בעד הצעת נציג הגופים הציבוריים שעניינם בשמירת איכות הסביבה הצביעו:

שי טחנאי, עופרי צפנת – **סכ"ה 2 חברים.**

התקבלה הצעת יו"ר הועדה ומתכנן המחוז

חברי הועדה שנכחו בדיון: עודד פלוס, תומר גוטהלף, שארבל שחאדה, עדית אורלב, עפרי צפנת, עדי אילן, מטי צרפתי הרכבי, חני שלו, טובה בוכריס, פיני בדש, אלון אורון, ערן דורון, ניסן בן חמו, חגי סלע, שי טחנאי.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מחוז הדרום

08 ינואר 2025

סימוכין: 102/6003/25

לכבוד :
עודד פלוס,
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז דרום,
משרד הפנים
שלום רב,

הנדון: עדכון הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה עבור תכנית

מפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק באזור תעשייה מישור רותם (0778449-656)

סימוכין :

1. החלטת הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז דרום מיום 31/5/21.
 2. הנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה מיום 28/6/20 (מכתב מס' 102/6252/20).
- ביום 31/5/21 החליטה הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום, על אישור הנחיות המשרד להגנת הסביבה, להכנת תסקיר השפעה על הסביבה עבור תכנית מפעל לעיבוד פצלי שמן ופסולת פלסטיק באזור תעשייה מישור רותם (סימוכין 1, 2).
- בהתאם לתקנה 7 (ה) לתקנות התכנון והבניה (תסקירי השפעה על הסביבה), תשס"ג- 2003 (להלן- "התקנות"), נקבע בהנחיות פרק זמן להגשת התסקיר- תוך 12 חודשים מיום אישורו. לא הוגש למשרדנו תסקיר במסגרת פרק הזמן האמור, וגם לא בזמן שחלף מאז.
- על פי תקנה 9 (ב) לתקנות "מגיש התכנית יגיש את התסקיר למוסד התכנון עד המועד המצוין בהנחיות; מוסד התכנון רשאי להאריך את המועד להגשת התסקיר, לבקשת מגיש התכנית ובלבד שהבקשה נומקה בכתב; אולם אם חלפו שלוש שנים ממועד אישור ההנחיות לא יאריך מוסד התכנון את המועד להגשת התסקיר טרם נועץ ביועץ הסביבתי".
- ב 1/12/24 התקיימה ישיבה בהשתתפות נציגים ממושרדנו עם נציגי מגיש התכנית, בה הציגו מחדש נציגי מגיש התכנית את המיזם המוצע. נציגי מגיש התכנית ציינו כי בכוונתם להגיש את התסקיר בקרוב. הח"מ ציין כי המועד להגשת התסקיר חלף, וכי יש לבחון את הצורך בעדכון ההנחיות.
- מבחינה שערכנו מצאנו כי ישנם מספר עדכונים נדרשים. רצ"ב נוסח משולב של מסמך ההנחיות המקורי, כפי שאושר על ידי הוועדה המחוזית, בו הוטמעו העדכונים, בצבע אדום.

בברכה,

מתן לוינסון,
מתכנן מחוז דרום

24 בפברואר, 2025

"רותם אנרגיה מחצבים (רא"מ)" – שותפות מוגבלת

קיבוץ יקום, מתחם העסקים Greenwork, בניין D, קומת כניסה
טלפון 09-8669443 פקס: 09-8669437

לכבוד
הבורסה לניירות בתל-אביב בע"מ
רח' אחוזת בית 2
תל-אביב 6525216
באמצעות מגנ"א

לכבוד
רשות ניירות ערך
רח' כנפי נשרים 22
ירושלים 95464
באמצעות מגנ"א

ג.א.נ.,

הנדון: ניתוב קידום תכנון פרויקט השותפות מהרמה המחוזית (וועדה מחוזית דרום) לרמה הארצית (ועדה ארצית לתכנון ולבניה של תשתיות לאומיות) כפרויקט תשתית לאומית

השותפות מתכבדת לעדכן כדלקמן:

1. בחודש אוקטובר 2024 פנה משרד האנרגיה והתשתיות למנכ"ל מינהל התכנון, בבקשה לקיום פגישה דחופה בנושא קידום תכנית פרויקט השותפות באתר רותם מזרח תשתית לאומית. במכתב האמור הובעה עמדת משרד האנרגיה והתשתיות לפיה יש לראות בפרויקט השותפות כפרויקט "תשתית לאומית" (כמשמעותו בחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן: "**חוק התכנון והבניה**")) וככזה הוא צריך להיות מטופל ומקודם ברמה הארצית כתכנית לתשתית לאומית על ידי הוועדה ארצית לתכנון ולבניה של תשתיות לאומיות (להלן: "**ות"ל**").

יצוין כי הות"ל, אשר הוקמה בשנת 2002, הנה מוסד תכנון ברמה הארצית שמטרתו העיקרית לזרז הליכי תכנון של תשתיות המוגדרות כ"תשתיות לאומיות". לות"ל מוקנות סמכויות המועצה הארצית בענייני תכנון ובניה של תשתיות לאומיות, עריכת תוכנית מתאר ארצית עם הוראות של תוכנית מפורטת ומתן היתר בניה. לות"ל סמכות על כל מוסדות התכנון ועל ההיררכיה שלהם.

2. בראשית חודש פברואר 2025 התקיימה פגישה רבת משתתפים בלשכת שר הפנים בירושלים בקשר עם בחירת מוסד התכנון המתאים ביותר לקידום התוכנית של פרויקט השותפות. הפגישה האמורה זומנה בעקבות פנית ועמדת משרד האנרגיה והתשתיות כאמור לעיל.

בפגישה השתתפו שר הפנים ונציגים ממשרדו, ההנהלה הבכירה של מינהל תכנון, נציג הוועדה המחוזית דרום, נציגי משרד הגנת הסביבה, נציגי משרד האנרגיה והתשתיות ונציגי השותפות.

בתום הפגישה האמורה, ולאחר ששמע את עמדת הגורמים הנוגעים בדבר, הנחה שר הפנים את מינהל התכנון לעשות את שדרוש על פי החוק התכנון והבניה על מנת לסווג את הפרויקט של השותפות כ"תשתית לאומית" ולנתבו להמשך קידום התכנון בות"ל.

3. בעקבות הנחיית שר הפנים כאמור לעיל, ביום 24.2.2025 הגישה השותפות בקשה רשמית לניתוב קידום תכנון הפרויקט של השותפות לות"ל כ"תשתית לאומית" (בהתאם לנוהל 2024/3 של מינהל תכנון "נהלי עבודה משלב בקשה לקידום פרויקט תשתית בעל חשיבות לאומית ועד מתן תוקף", שעודכן לאחרונה בתאריך 26.6.2024).

4. בשל האמור, ועד שתתקבל החלטה סופית בקשר למסלול התכנון של הפרויקט, השותפות, אשר מסיימת בימים אלה את תסקירי ההשפעה על הסביבה ויתר מסמכי התוכנית, תמתין עם הגשתם, על מנת שיוגשו למוסד התכנון המתאים.

השותפות תשוב ותעדכן בכל התפתחות מהותית בהקשר האמור.

בכבוד רב,

נורת'ווד אקספלוריישן ישראל בע"מ
השותף הכללי רותם אנרגיה מחצבים (רא"מ) - שותפות מוגבלת
על-ידי ג'אק סבג, מנכ"ל ודירקטור

מדינת ישראל

השרה להגנת הסביבה

לשכת השרה

כ"ו בשבט תשפ"ה
24 בפברואר 2025

לכבוד: ח"כ משה ארבל
שר הפנים

שלום רב,

הנדון: מיזם להפקת תזקיקים מפצלי שמן – בקשת היזמים להעברת

התכנון לוועדה לתשתיות לאומיות

בתאריך 2/2/2025 התקיים בראשותך דיון בנושא שבנדון עם יזמי התכנית, נציגי מערכת התכנון ומשרדי ממשלה הנוגעים בדבר, לרבות נציגי משרדי המדובר במהלך תכנוני להקמת מפעל לייצור תזקיקי נפט מפצלי שמן המקודם בוועדה המחוזית דרום ומצוי בהליך בחינה במסגרת תסקיר השפעה על הסביבה. למרות השלב התכנוני בו מצויה בחינת המיזם האמור והמשאבים הציבוריים שהושקעו בנושא עד כה, התברר כי נציגי היזמים מבקשים להעביר את התכנית לקידום בוועדה לתשתיות לאומיות (ות"ל), ככל הנראה במחשבה שמהלך זה יקדם את התכנית באופן מהיר יותר.

הפרויקט מקודם בשני מהלכים תכנוניים, המוצגים כביכול כנפרדים: 1. כריית פצלי השמן 2. מפעל שיקלוט את פצלי השמן לצורך הפקת נוזל פחממני עתיר בגופרית. על פי התכנית הנוזל עתיד להיות משונע לבית זיקוק בישראל לצורך הפקת תזקיקים לניצול תעשייתי מקומי בישראל ולא לייצוא. כמו כן הפרויקט כולל הקמת תחנת כוח בעלת כושר ייצור של 50 מ"ו שאינה בליבת התכנית, וכן התכת פסולת פלסטיק כחלק מהתוצר הסופי.

כפי שהובהר על ידי רוב המשתתפים בדיון, אין ולא ניתן להפריד בין התכניות הללו שהן למעשה אותו הפרויקט, שמהותו הקמת מפעל לייצור נפט. מדובר בהפרדה מלאכותית של חלקי אותו הפרויקט ויוער כי הדברים ממילא נבדקים תכנונית כמכלול, לרבות מבחינת ההשפעות הסביבתיות.

אנו מתנגדים להעברת התכנית לות"ל כמבוקש על ידי היזם, מהטעמים הבאים:

מדינת ישראל

השרה להגנת הסביבה

לשכת השרה

1. מפעל לייצור נפט אינו "תשתית לאומית" כהגדרתה בחוק התכנון והבניה וממילא אינו יכול להיות מקודם בות"ל בהעדר עמידה בתנאים הנדרשים בחוק. הדברים הוצגו מבחינה משפטית גם בישיבה, על ידי היועצת המשפטית של הות"ל.
 2. הצגת הפרויקט כאילו הוא מהווה פתרון לבעיית פסולת הפלסטיק בישראל באמצעות "מיחזור", היא הטעיה. התכת פסולת הפלסטיק היא האמצעי הנלווה לשימוש העיקרי המבוקש שהוא מיצוי נפט מפצלי השמן. מעבר לכך, התכת פסולת פלסטיק כחלק משלים בהליך הפקת הנפט מפצלי השמן, אינה עומדת במדיניות המשרד להגנת הסביבה לטיפול בפסולת בישראל. אין מדובר במיחזור ולכן המפעל אינו "אתר לטיפול בפסולת". היות שכך, גם בהיבט זה הפרויקט אינו יכול לעמוד בהגדרת תשתית לאומית.
 3. תחנת הכוח מתוכננת לכושר ייצור שאינו עומד בסף הארצי על פי תמ"א 1 (250 מ"ו), ומשכך תחנת כוח גם היא כשלעצמה אינה ניתנת לקידום במסגרת הות"ל, וממילא מהווה רכיב נילווה לתכנית, ולא הרכיב העיקרי.
 4. באשר לכרייה וחציבה, אציין כי לעת אישורה של תכנית מתאר ארצית 14ב' (כרייה וחציבה למשק הבנייה והסלילה), שלימים הפכה להיות חלק מתכנית מתאר ארצית אחודה (תמ"א 1), לא ניתנה הדעת למשמעויות של הפקת דלקים פוסיליים בישראל, זאת עוד לפני גיבוש מדיניות הממשלה בנושא. משום כך ומשום שאין הכרייה של פצלי השמן עומדת בפני עצמה, הרי שגם מהטעם הזה אין זה נכון להגדיר את הפרויקט כתשתית לאומית.
- אבקש להדגיש שוב כי עד כה הושקעו משאבים ציבוריים ניכרים על מנת לבחון את תכנית המיזם, על משמעויותיו השונות, הרבה מעבר למקובל בליווי של מיזם תעשייתי כגון זה. מתקיים שיתוף פעולה מקצועי בין נציגי החברה היזמית, לבין אנשי המקצוע הרלוונטיים במשרד להגנת הסביבה, לצורך בחינת הסוגיות המקצועיות הסביבתיות.
- לכן, מעבר לסוגיות המשפטיות והעדר עמידה בתבחינים שבחוק, אין כל הצדקה אמיתית להעביר פרויקט בשלב כזה מהוועדה המחוזית לות"ל, הדבר הוא

מדינת ישראל

השרה להגנת הסביבה

לשכת השרה

בבחינת ביזבז משאבים ציבוריים. מעבר לכך, ברור כי מהלך כזה רק יעכב את קידומה של התכנית לאור הטענות על הפגמים בהליך, וממילא לא ישיג את מטרתו ככל שמטרתו לייעל.

למרות הדברים האמורים, ולמרות כי לא הופץ סיכום לפגישה בראשותך, נמסר לי כי עמדתך בדיון הייתה לקבל את בקשת היזמים להעברת התכנית לות"ל.

משום כך ומכל הטעמים שצינתי לעיל אני מפצירה בך לשקול בשנית את החלטתך ותחת זאת להותיר את קידום המיזם בסמכות הוועדה המחוזית ולאפשר בחינה מקצועית על ידי כל הגורמים בעלי העניין ובפרט אנשי המקצוע במשרד להגנת הסביבה המשמש כיועץ הסביבתי לוועדה, של מכלול ההיבטים התכנוניים והסביבתיים.

הוועדה המחוזית המוסמכת על פי החוק תחליט כפי שתחליט לפי מיטב שיקול דעתה.

בכבוד רב,

עידית סילמן
השרה להגנת הסביבה

העתקים

חה"כ אוריאל מנחם בוסו, שר הבריאות
מר משה בר סימן טוב, מנכ"ל משרד הבריאות
מר רנן פרץ, מנכ"ל משרד הפנים
מר רמי רוזן, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה
מר נתן אלנתן, יו"ר מטה התכנון הלאומי, משרד הפנים
מר רפי אלמליח, מנכ"ל מנהל התכנון, משרד הפנים
עו"ד נטע דרורי, יועמ"ש, הגנה"ס
ד"ר שרון אלרועי פרייס, ראש חטיבת בריאות הציבור, משרד הבריאות
מר אבי עובדיה, רמ"ט השרה, הגנה"ס
מר רני עמיר, סמנכ"ל בכיר למשאבי טבע, חוסן אקלימי ותכנון, הגנה"ס
מר אבי חיים, סמנכ"ל בכיר לתעשיות, הגנה"ס
מר אלעד עמיחי, סמנכ"ל בכיר לשלטון מקומי וחינוך קהילה,
הגב' יעל סלומון, סמנכ"לית חטיבת תשתיות, מנהל התכנון, משרד הפנים
מר שחר בקשי, רמ"ט מטה התכנון, משרד הפנים
הגב' נאוה אלינסקי רדאי, מתכנן הות"ל, משרד הפנים
מר עודד פלוס, יו"ר הוועדה המחוזית דרום, משרד הפנים
הגב' מיכל מריל, מתכננת מחוז דרום, משרד הפנים
מר טל פודיס, סגן מתכנן מחוז דרום לפרויקטים לאומיים, משרד הפנים

מדינת ישראל

השרה להגנת הסביבה

לשכת השרה

מר אמיר זלצברג, מנהל מחוז דרום, הגנה"ס
עו"ד יעל אדורס, יועמ"ש הות"ל, מנהל התכנון, משרד הפנים
מר עמיר יצחקי, ראש המערך הארצי לבריאות הסביבה, משרד הבריאות
עו"ד טל זסק, רפרנטית לאגף התכנון, הלשכה המשפטית, הגנה"ס
מר אלעד פנחס, ראש אגף תכנון סביבתי, הגנה"ס
הגב' רעות רבי, ראש אגף איכות אוויר ושינויי אקלים, הגנה"ס
מר עפרי חזיז, ראש אגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזוהמות, הגנה"ס
ד"ר רם אלמוג, ראש תחום תכנון וליווי פרויקטים לאומיים, אגף תכנון סביבתי
ד"ר גיל פרואקטור, ראש אגף בכיר אנרגיה ושינויי אקלים, הגנה"ס
ד"ר יצחק קדם, מרכז בכיר, אגף איכות אוויר ושינויי אקלים, הגנה"ס
מר מתן לוינסון, מתכנן מחוז דרום, הגנה"ס
הגב' פנינה קפלן, ראש תחום תכנון תשתיות אנרגיה, אגף תכנון סביבתי, הגנה"ס
ד"ר יואב לינדמן, ראש תחום תשתיות פסולת, אשכול שלטון מקומי, חינוך וקהילה, הגנה"ס
הגב' אילנה טלר, מנהלת תחום ארצי בכירה לתכנון ובניה, משרד הבריאות
הגב' מייסא ענבתאוי, מנהלת תחום בכירה ארצית – תסקירי השפעה על הבריאות, משרד
הבריאות